

nek, a leghatározottabban felkérte a hadügyminisztert, hogy adjon ki szigorú rendeletet minden osztályban, hogy kereken utasítsák el mindazokat, akik ilyen dologban odafordulnak és tegyenek azonnal jelentést az illetőkről.

Vázsonyi Vilmos: Az igen tisztelt miniszterelnök ur felszólalása után szeretném megmagyarázni közbeszólásomat. Az Est május 2-iki számában megjelent egy közlemény, amelynek „A Grand-Hotel halljától a hadügyminiszterium kapujáig” volt a címe. Ebben a közleményben Jarzebecki a hadügyminiszterium katonaszállítási ügyosztályának főnöke fogadta a lap tudósítóját a katonai szállításokról beszélt és a következőket mondta neki:

„... Jáltak itt képviselők. Tetszik tudni, a képviselő igen gyakran kínos helyzetre kerül. Választókerületének főkörtése preszonálja és rákényszeríti a képviselőt, hogy ilyen ügyben eljárjon.”

Ez adta meg nekem az okot a közbeszólásra. En ugyanis teljesen helytelennek tartom, hogy a szállítási ügyosztály főnöke általánoságban tesz ilyen nyilatkozatot.

Huszár Károly: Nemzeti és katonai érdekek tartja a bűnös szállítók megbüntetését, mert a mostani állapotok tarthatatlanok. Nyiregyháza legutóbb a katonák élelmezését kiadták egy vállalkozónak 1 korona 40 fillérért, az élelmezés azután negyedik kézbe került és ez a negyedik már csak 54 fillért kapott az élelmezésért. Képzelték, hogy milyen lehetett ez az 54 filleres ellátás. Ha szavazása kerül a sor, gondoljanak a képviselőház tagjai arra, hogy mit érdemelnek azok a szállítók, a kik tifuszos beteget savanyu káposztával élelmeznek.

Egy gyár ajánlatot tett hősapkák készítésére, de a rendelést nem kapta meg, ellenben Weisz Manfréd ur megkapta a rendelést. És mi történt? Weisz Manfréd annál a gyárnál csináltatta a hősapkákat, a melyik közvetlenül nem tudta megkapni a szállítást. Ismer egy szerződést, a melyet egy már azóta letartóztatott postósaló kötött egy nagy budapesti bankkal. A bank százötvenezer korona kölcsönt adott a vállalkozónak hét százalékos kamattal, négyezer korona részesedés fejében. Ezt a szerződést, a mely ellenkezik a joggal és az erkölccsel az igazságügyminiszter ur rendelkezésére fogom bocsátani pontos adataival együtt. A szállítót sokszor valósággal a bűnbe viszik.

NAPI HIREK

T á j é k o z t a t ó.

Naptár. Május 11. Szerda. Róm kath. Germ. Protest. Germ. Görög-orosz ápr. 29. Szozip. Nap kel 4 óra 29 percekor, nyugszik 7 óra 24 percekor.

Időjárás. Enyhébb idő várható, legfeljebb nyugaton némi esővel. Sürgönyprognózis: Enyhébb és nyugaton elvett csapadék. Déli hőmérséklet 16-6 C.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Csanádvármegye közigazgatási bizottsága holnap szerdán délelőtt tartja meg Hervay István alispán elnöklésével május havi rendes ülését.

— **A városi kórházbizottság ülése.** Makó város kórházi bizottsága ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tartott és megállapították, azon árlejtési feltételeket, melyeknek alapján a városi katonai kórházak élelmezését vállalatba adják ki.

— **A hadisegélyezettek figyelmébe.** Makó város polgármesteri hivatala ez uton tudatja az érdekeltekkel, hogy a hadisegélyben részesített egyének a segély összegek felvétele végett legközelebb a következő napokon és sorrendben kötelesek jelentkezni: Május hó 17-én azok, akiknek nevük A. A. B. Cz. Cs. D. E. E. betűvel kezdődik. Május hó 18-án azok, akiknek nevük F. G. Gy. H. I. J. betűvel kezdődik. Május hó 19-én azok, akiknek nevük K. L. betűvel kezdődik. Május hó 20-án azok, akiknek nevük M. N. Ny. O. O. P. betűvel kezdődik. Május hó 21-én azok, akiknek nevük R. S. Sz. betűvel kezdődik. Május hó 22-én azok, akiknek nevük T. Ty. V. Z. Zs. betűvel kezdődik. A fizetés minden nap reggel 7 órakor kezdődik. Azok, akik a kijelölt időben nem jelentkeznek, a segély összeget csak a következő hóban eszközlenő kifizetések alkalmával fogják megkapni.

— **Az aranka kötelező irtása.** Csanádvármegye alispánja az aranka kötelező irtásának határidejét június hó 20-ában állapította meg. Ennek a rendelkezés értelmében Galambos Ignác dr. polgármester felhív minden birtokost, hogy löherével és lucernával bevetett földjeit gondosan átvizsgálva, az azokban észlelhető arankát megjelenése után azonnal alkalmas módon annál is inkább irtsa ki, mert ellenesetben az irtási munkálatok a hatóság által

költségére fognak elvégeztetni s a mulasztót az 1894 évi XII. t.-c. 95. §-ának k. pontja értelmében 100 koronáig terjedő pénzbírsággal fogják megbüntetni. Az irtást illetőleg (polgármesteri hivatal) részletes felvilágosítással bárkinek szolgál.

— **Megváltozott körhelyiség.** A III-ik kerületi függetlenségi és 48-as olvasókör helyiségét a mai nappal a postaház udvaráról a Hunyadi-utca sarkán levő Soós Zsuzsi féle házba helyezte át.

— **Intézkedés a járványok elkerülésére.** Tekintettel az esetleg bekövetkezhető járványra, a rendőrség elrendelte az udvarok tisztántartását s annak határidejéül május 15-ét tűzte ki. Minthogy ez az idő közel van, a rendőrség újból felhívja a háztulajdonosokat, hogy udvarukból a szemetet, trágyát stb. a mondott napig annyival is inkább kihordassák, mivel ellenesetben nemcsak hogy megbüntetik őket, hanem költséjükre hordatják ki udvarukból a szemetet és trágyát.

— **Hagyatéki eljárás és anyakönyvezés a katonai egyéneknél.** A hivatalos lap mai száma a kormánynak a katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének hagyatéki ügyeiben követendő eljárásra vonatkozó és már korábban kiadott rendelete pótlásaképp a következőket hozza nyilvánosságra: A katonai egyéneknél, valamint a katonai kötelekbe nem tartozó, de a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyéneknél háború (mozgósítás) idejében előforduló halálesetekről a katonai (hadi tengerészeti) hatóságok által hivatalból kiállított hiteles adatokat a belügyminiszter küldi meg anyakönyvi bejegyzés végett a magyar állami anyakönyvvezetőnek.

— **Az új hadi kölcsön.** A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, mely szerint a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. augusztus 1-je előtti betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratórium alá eső minden betét, a folyó évi május 8-iki kelettel közzétett aláírási felhívásai értelmében az 1912. évi LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsátásra kerülő 1915. évi öt és fél százalékos és hat százalékos magyar járadékkölcsönkötvényekre (hadikölcsön) történő befizetésekre együttesen, a jegyzés idejében fenálló összegének huszonöt százaléka, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg huszonöt százaléka erejéig igénybe vehető. Azok, akik a befizetésekre ilyen egyébként moratórium alá eső betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy

cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek a közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve. Amennyiben a betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy cég a betétek igénybevételeére vonatkozó fenti korlátozással élni kíván és a jegyző fél a jegyzett összegnek azt a részét, mely a betétből ezidőszerint igénybe nem vehető, egészen vagy részben a jegyzett kötvényekre felveendő lombardkölcsönből kívánja fedezni, az intézet vagy cég a jegyző fél kívánatára a kölcsön felvételét az Osztrák-Magyar Banknál, a m. kir. hadikölcsönpenztárnál, illetve a fél kívánságához képest bármely más pénzügyintézetnél közvetíteni tartozik.

— **A kerékpárosok megrendszabályozása.** Számos esetben előfordult, hogy egyes kerékpárulajdonosok a hatóság által felerősített számtáblát helyéről levették s azt sajátkezüleg más helyre erősítették fel. A rendőrség figyelmezteti az illetőket, hogy jövőben az ily eseményektől tartózkodjanak, mivel a hatóság által felerősített plombák megrongálása, vagy a kerékpárszámtábla levétele s máshová felerősítése a szabályzat értelmében büntetve lesz.

— **A Marosba fult legény.** A késő esti órákban közlik velünk, hogy Püspöktelelén Török András uradalmi béres több társával kötél segélyével egy a Marosba esett tehenet akart kihuzni, mikor az egyensúlyt elvesztette és ő is a Marosba esett. Mire társai segítségére siettek, a hullámok elragadták. Holtteste még nem került elő.

Makón az állemi ut mentén egy nagy forgalmu vendéglő

hat éves kőépület

borendezéssel együtt

kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó és átvethető.

Czím a kiadóhivatalban.

B. Papp Erzsébet

okl. szülésznő és vizsgázott maszszirozó, ki a szegedi bábaképzésben méltóságos Dr. Mann Jakab professzor tanfolyamán nyerte kiképesítését, kéri a tisztelt

hölgyközönség

szives pártfogását, lakik Héder-vary-utca 8. szám alatt.

A „Makói Hollósi Kornélia Színház”-ban
Szerdán 1915. évi május hó 12-én színre kerül:

Az oroszok a Kárpátokban

Nagyhatású énekes színjáték.

Egy volt főispán öngyilkossága

Glatz Antal agyonlőtte magát

Budapesti tudósítónk jelenti a késő éjjeli órákban, hogy Glatz Antal nyugalmazott főispán, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság debreceni főigazgatójának vezetője ma reggel Debrecenben agyonlőtte magát. Glatz Antal halálával a magyar közélet egyik legnépszerűbb tagja költözött el az élők sorából.

Híres ellenzéki politikus volt, aki a koalíciós kormányzat idején volt számottevő tagja a magyar politikai életnek. Mint esanádmegeyi nagybirtokos a megyei ellenzék egyik agilis vezére volt.

A koalíciós kormány idején Biharvármegye főispánja lett. Ebben az erős Tisza-párti vármegyében előékeny modora és kiváló egyénisége folytán csakhamar nagy népszerűsége tett szert. A koalíciós kormányzat után Nagyváradon lépett fel képviselőjelöltnek, ahol alig pár százszavattal bukott el a kormány jelöltjével szemben. Később különböző iparvállalatokat alapított, de ezek a vállalkozások nem jártak sikerrel. Majd az Első Magyar Általános Biztosító Társaság debreceni főigazgatójának vezetését vette át. Az utóbbi időben sokat betegeskedett és ez érlelte meg benne az öngyilkosságot és mivel gyógyulást nem remélt, ma reggel fölbeltette magát és azonnal meghalt.

Glatz Antal halála, akit Makón is igen jól ismertek és aki sokat megfordult Makón is, országsszerte osztatlan mély részvétet fog kelteni, mert ezt a kiváló, gavallérgondolkodású férfit mindenki tisztelte és szerette.

A katonák árváért

Felhívás a polgárokhoz

Nem egy alkalommal, de több ízben is megemlékeztünk arról, hogy az Országos Gyermekvédő Liga makói fióka a pünkösdi ünnepek alkalmából ez évben is megtartja a szokásos gyermeknapot. Ez évben azonban a befolyt jövedelmet a hazáért hősi halált halt katonák árváinak támogatására fordítják. E gyermeknap makói sikere érdekében a Liga makói intézősége a következő felhívást intézte Makó város polgáraihoz:

Polgártársak!

Történelmi pillanatok fensége fogta meg lelkünket, a mikor vitéz fiaink hadba szállottak. Virágokkal ékesített lobogó magyar zászlók alatt mentek el s már tíz hónap óta vivják a világrengető harcot. Szíveikben a honszeretet lángol s a magasztos hit és felemelő gondolat tüzesíti őket rettenthetetlen rohamaikban, hogy legyőzzék adáz ellenségeinket s

azután boldogabb lesz szép hazánk és a békés munka áldásával megtermékenyített szebb és ragyogóbb jövő derül ivadékaikra. Ezzel a lelkesítő talizmánnal törhetetlenül és magyar vitézséggel küzdenek, — de vannak honfitársaink, a kik ezen boldogító gondolattal haltak hősi halált.

Minden dicsőség legyen az övék!

A miénk azonban az a szent kötelesség, hogy azokat az árvákat, a kiket ők itt hagytak a hazának, gondozó szárnyaink alá vegyük és édes szülő szeretetének melegevel fölneveljük, hogy méltók legyenek apáik dicső nevéhez.

Ezen magasztos feladat teljesítését a magyar királyi belügyminiszter megbízásából elsősorban az Országos Gyermekvédő Liga vállalta el. A lelkesen elvállalt kötelességnek a Liga vezetői csak akkor tudnak megfelelni, ha a szükséges anyagi támogatást, segítyeket a társadalom, Ti Polgártársaink nekik szolgáltatjátok.

A Gyermeknap ezentúl mindenekelőtt a hazáért elesett hősök árváinak napja lesz.

Kétszeresen szent kötelesség mindenkire nézve, a ki a Haza polgárának tartja magát, hogy a Gyermeknap sikeréhez hozzájáruljon.

Mindenki adozzék annyit, a mennyit anyagi helyzete megenged. Minden fillért hálával fogadjunk és hazafiu köszönettel nyugtázzunk!

Makón, 1915. évi május 11-én.

Petrovics György.
Návay Tamás.

Halál az országutón

Béres gyerek halála

A szomszédos kis Magyarcsanád községet nem éppen szokatlan szenzáció tartja most izgatottságban, melyet sokféle képen színezi ki a nép fantáziája.

Magáról az esetről különben magyarcsanádi levelezőnk a következőket közli velünk:

Rácz Demeter magyarcsanádi fiatalember, mint béres szolgált Popovics Szvetozár ugyancsak magyarcsanádi gazdálkodónál.

A gazda ma a kora reggeli órákban kiküldte béresét a tanyára, hogy onnan egyet-mást hozzon haza.

A béres gyerek meg is felelt megbízatásának, már délelőtt 9 órakor közel járt a faluhoz és hozta mindazt, amiért küldték.

A falu közelében eddig még ki nem derített okból a kocsifelborult és maga alá temette a béresgyereket. Mire a szerencsétlen fiút az összesereglett emberek fejével a kocsit alól kihúzták, már halott volt.

Halálát, mint az orvosi vizsgálat megállapította, koponyarepedés okozta.

SZÍNHÁZ

Színházi műsor

Szerdán „Az oroszok a Kárpátokban”, énekes színjáték.

Csütörtökön délután „A vörös ördögök”, vig operette. Este „Ferenc József azt izente...”, daljáték.

Pénteken Horovitz Gusztávné Komjáthy Mici urasszony és Szendrey Mihály az aradi-színház igazgatójának felléptével „Pygmalion”, vigjáték.

Szombaton Horovitz Gusztávné Komjáthy Mici urasszony és Szendrey Mihály vendégfelléptével „Tündérlaki lányok” vigjáték.

* **Az oroszok a Kárpátokban.** Szerdán este egy nagyhatású énekes színjáték „Az oroszok a Kárpátokban” kerül bemutatásra, mely a mostani kárpáti harcok egy igen érdekes részletét tárja a közönség elé. A darabot Nádasy igazgató rendezi. A vezetőszerpeket Konráth Ilona, Nádasy Kellen Rózsi, Ujj Kálmán, Sugár Gyula, Torma, Rónai, Szarvasi, Heltai és Komlós játsszák.

* **Ünnepi előadások.** Folyó hó 13-án áldozó csütörtökön két előadás lesz színházunkban. Délután leszállított helyárrakkal a nagy sikert aratott „Vörös ördögök” operettet adják elő ugyanazokkal a szereplőkkel, mint a bemutatott előadáson. Este 8 órakor rendes helyárrakkal páratlan bérletben a Király-színház nagyszerű háborus daljátéka a „Ferenc József azt izente...” kerül bemutatásra, a mely nemesak Budapesten, a hol több mint százszor adták, hanem a vidéken is mindenütt óriási hatást keltett. A darabot Nádasy igazgató rendezi. A főszerpeket Révész Ilonka, Dinnyési Juliska, Kellen Rózsi, Pinter Irma, Nádasy Ujj Kálmán, Rónai, Torma, Heltai, Szarvasi, Komlós, Sugár és Garai játsszák.

A „Ferenc József azt izente...” bemutatója iránt már is igen nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyeket az ünnepi előadásokra már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(900)

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

— Anyit tudok, hogy Del-Monte gróf is megfordult!

— Akkor már jól vagyunk! kiáltott fel Trebelli.

Del-Monte gróf a kinoslopási ügyben is szerepelt.

— Hogy-hogy?

— Ő volt az, aki egy előkelő állású személy gyanúsításával zsákutcába vezette a rendőrséget.

— A herceg meglepetve nézett rá.

— És mit akar ön ebből kihozni?

Tán csak nem gondolja, hogy...

A többit nem is merte kimondani.

— Még most semmit sem gondolok, herceg ur! válaszolt Trebelli.

— Amde kénytelen vagyok kimondani, hogy Del-Monte gróf szereplése legalább is gyanús!

— De mit gondol, egy gróf csak nem lehet tolvajok patronusa?

— Az én előttem nem határoz! válaszolt Trebelli fagyosan.

— En csak tudni akartam, vajjon Del-Monte gróf abban az időben, mikor ön vád alá került, palotájában megfordult-e?

A többi már most az én dolgom!

Fölemelkedett és ajánlotta magát.

— Roberto csodálkozva nézett utána.

— Csodálatos, hogy a rendőség egy idő óta az arisztokrácia tagjait viszi puskavégre!

Csak aztán belé ne törjön a bicskaja.

Del-Monte gróf hiába várta Kobayt.

(Folyt. köv.)

Motoros géppel való morzsolást

azonnal elvállal!

Glück Samu gépraktára.

Kiadó hereföldek.

20 kis hold hereföld és ugyanott jó, száraz

hereszéna eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Breuer Dezső kereskedő, Ott Károly cégnél.

Eladó ház.

Kossuth-utca 50. ujj számú ház, mely áll 2 szoba, 2 konyha, kamra, 2 istálló, 2 szin és még több mellékhelyiségből örök áron szabadkézből eladó.

Értekezhetni:

KARDOS FERENCNÉL

Kálvária-utca 55. szám.

Hereföld

a gacsibai tanyámon kaszálásra kiadó. Rózsa krumpli 13 korona. Szép hófehér nagyfejű fokhagyma 120 kor. per 100 kgr. kapható.

MANDL ZSIGMOND.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

Vetni való és főzésre alkalmas
szép, nagy burgonya
kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

ORVOSOK

Igazolják, mint legkifünőbb kö-
högés elleni szert a:

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rekedség, elnyájkasodás, hurut, számar-
hurut ellen és különösen meghülés ellen,
mely miatt minden harcosnak nélkülöz-
hetetlen. 6100 orvosi és más egyén
igazolja a biztos sikerét ezen étvágy
gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Cso-
magja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér,
hadí csomagolásban 30 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón.

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepülő, májfitó,
ar- és kézvrösség és min-
dentéje bőrtisztító hatású ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona,
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona pipettaszorok több kiállításra ár-
munka látnak kifizetésre.

Egy jóra való, ügyes
embert

heti fizetéssel

felvesz e lap kiadóhivatala.

Egy ügyes, jóra való fut
tanulónak

felvesz e lap kiadóhivatala.

HERE SZÉNA és MAR-
HÁNAK való, valamint

herésárpa-szalma

kapható IRITZ MIK-
SÁNÁL olcsó árban.

**A Korzó-szálloda
és vendéglő
kedvező árban
eladó.**

**Hereföld 100 hold
kiadó Iritz Miksánál.**

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha
állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:
Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemet-
lenségét és számtalan betegségét
megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elér-
hetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-
szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalágát csak úgy
érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes véd-
jeggyel vannak **KUDAR LAJOS** ujbárosi gyógyszerár-
ellátva — és rában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt kö-
zönséget értesíteni, hogy

a jeggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra követke-
zően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és
fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban
átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra,
a házhoz szállítva kisebb mennyiségben,
kilónként 5 fillér.

Zeitler gőzmalom r. t.

Több száz

énykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albuma“-ba való elhelyezés
céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk
mert a haretérről igen sok

katona

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzet-
ben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink
ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink
nagy arckép albuma“ annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban
már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy
a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy
arckép albuma“-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.